

**Statistiske oplysninger
om patientklager
2015**

Patientombuddet

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
1 – Nye sager, afgørelser og sagsbehandlingstid	4
2 – Afgørelser	7
2.1 Disciplinærnævnets og Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager	7
2.3 Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns og Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager opgjort på hændelsessted.....	13
2.4 Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og Patientombuddets afgørelser fordelt geografisk	16
3 - Diagnoser	18
4 – Rettighedssager	19
5 – Anmodning om tiltalerejsning	22

Indledning

I 2015 faldt det samlede antal oprettede sager for Patientombuddet, det Psykiatriske Ankenævn og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn til 6.743¹ sager mod 6.945 sager i 2014. Det svarer til et fald på 2,9 pct. mod en stigning fra 2013 til 2014 på 13,4 pct.

Antallet af afgørelser i Patientombuddet og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn steg fra 2014 til 2015, da der i 2015 blev truffet 4.569 afgørelser mod 3.768 i 2014. Fordelingen på sagstyper ses i tabel 1.

Tabel 1 – fordelingen af afgørelser på sagstyper

Disciplinærsager	1.575
Patientombudssager	2.055
Psykiatriske Ankesager	143
Rettighedsager	796
Hovedtotal	4.569

Antallet af afgjorte rettighedssager er steget fra 595 i 2014 til 796 i 2015.

Antallet af afgjorte Disciplinærsager er ligeledes steget en smule. I 2015 afgjorde Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn 1.575 sager mod 1.490 i 2014. Andelen af sager, hvor Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn udtaler kritik, er faldet en anelse siden 2014. I 72,8 pct. af afgørelserne blev der ikke givet kritik, mens der blev givet kritik i 27,2 pct. af sagerne. Heraf udgjorde 1,8 pct. af sagerne kritik med indskærpelse. Denne andel er faldet i forhold til 2014, hvor der blev givet kritik med indskærpelse i 3,8 pct. af sagerne.

I 2015 lå Disciplinærnævnets samlede kritikprocent på 27,2 pct. af sagerne mod 31,2 pct. i 2014.

I Patientombudssagerne, hvor klagerne kan omfatte et helt behandlingsforløb, blev der givet kritik i 38 pct. af sagerne. Den andel er dermed steget en anelse siden 2014, hvor der blev givet kritik i 35,3 pct. af sagerne.

---

¹ Antallet af oprettede sager for året afviger en smule fra det tal, der er udgivet i årsberetningerne for Patientombuddet og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn for 2015. Dette skyldes en difference mellem den dato, en sag modtages og den dato, den oprettes. Der findes således sager, der er oprettet i 2016, men som er indkommet i slutningen af 2015, hvorfor de medtages i denne statistik, men ikke i Patientombuddets og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns årsberetninger for 2015.

1 – Nye sager, afgørelser og sagsbehandlingstid

Der blev i 2015 oprettet 6.743 nye klager, 4.182² blev antaget til behandling og 1.878 sager blev afvist eller trukket tilbage³.

I tabel 2 ses et fald i antallet af nye sager fra 2014 til 2015, et fald, der ikke tidligere er oplevet i den betragtede periode. Andelen af sager, der antages, er ligeledes faldet. Det drejer sig om et fald på 811 sager. Afvisninger sker bl.a. pga. forældelse og manglende kompetence til at afgøre sagen mv.

Tabel 2 – udviklingen i antallet af indkomne og antagne sager, 2010 - 2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nyoprettede klager og indberetninger	12,6%	4,8%	10,5%	10,3%	13,4%	-2,9%
Antagne sager	18,7%	-18,6%	50,6%	-6,4%	14,1%	-16,2%

Udviklingen i oprettede, afviste, antagne og afgjorte sager ses i tabel 3. Da antallet af afgjorte eller afviste sager er mindre end antallet af indkomne sager, er antallet af verserende sager vokset fra 2014 til 2015.

Tabel 3 – Udviklingen i antallet af verserende sager, 2006 – 2015

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nye klager og indberetninger	3.381	3.969	3.822	4.235	4.770	4.896	5.411	6.123	6.945	6.743
- Heraf genoptagne sager ⁴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	146
Afviste sager	686	869	946	1.051	949	1.350	1.576	1.630	1.906	1.878
Antagne sager	2.783	3.215	2.947	3.294	3.910	3.104	4.676	4.377	4.993	4.182
Afgjorte sager	2.305	2.387	3.940	3.094	4.221	3.276	3.732	3.901	3.768	4.569
Verserende sager ultimo året	3.372	4.146	3.190	3.448	3.045	3.235	3.663	4.255	5.137	5.238

I tidligere år har det været muligt at registrere antallet af sager, der anmodes genoptaget, men dette er ikke muligt fra 2013. Derfor indeholder figur 1 ikke længere en selvstændig opgørelse af genoptagne sager.

² Eksklusiv 1096 rettighedssager og 162 psykiatriske ankenævnssager

³ Bemærk at de afviste sager kan være oprettet i slutningen af 2014, mens nogle sager først afvises i 2015. Af samme årsag er antallet af antagne- og afviste sager ikke lig antallet af nye klager, da nogle sager først er antaget i 2015.

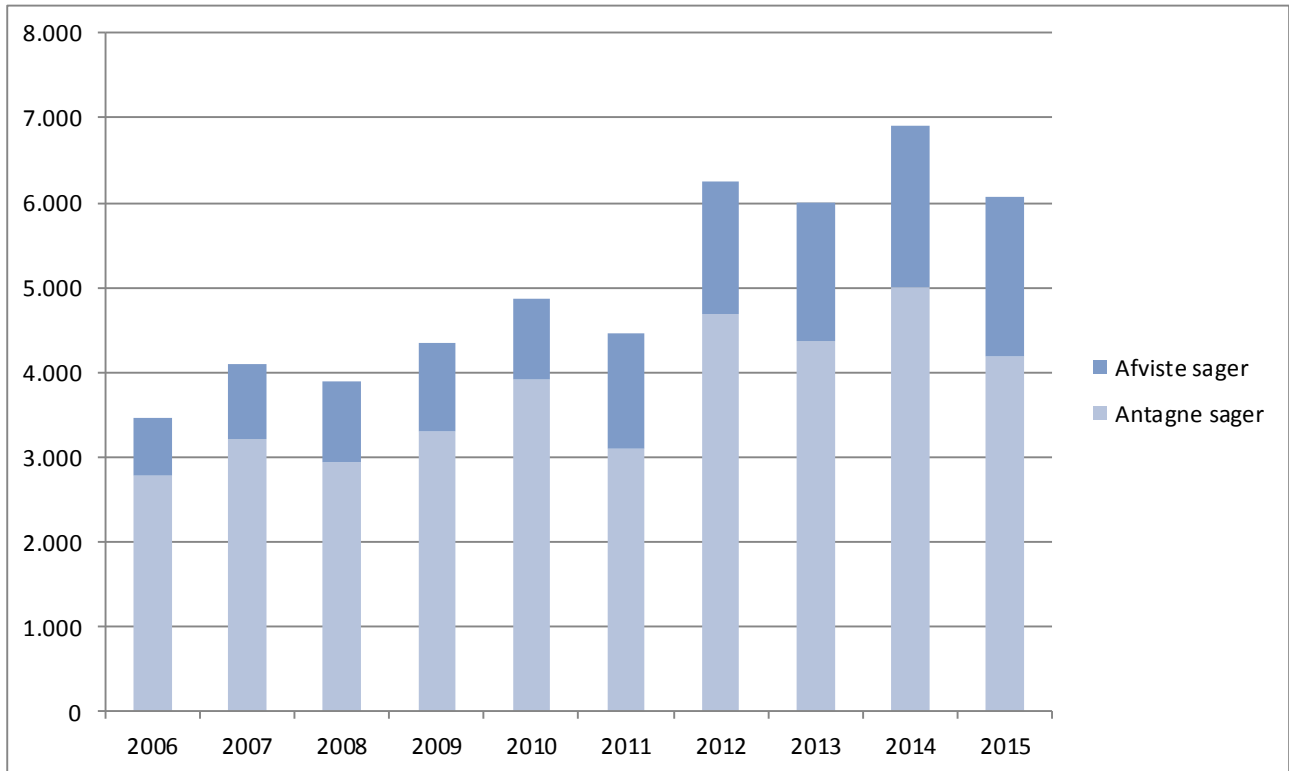
⁴ Fra 2015 er det muligt at registrere antallet af sager, der anmodes genoptaget. Disse er dog ikke medtaget i figur 1, grundet manglende data i tidligere år.

Patientombuddet

Disse er nu indeholdt i antagne og afviste sager. Antallet af antagne sager siden 2010 inkluderer ikke de psykiatriske ankenævnsager.

Figur 1 – udviklingen i antagne og afviste sager, 2006 - 2015

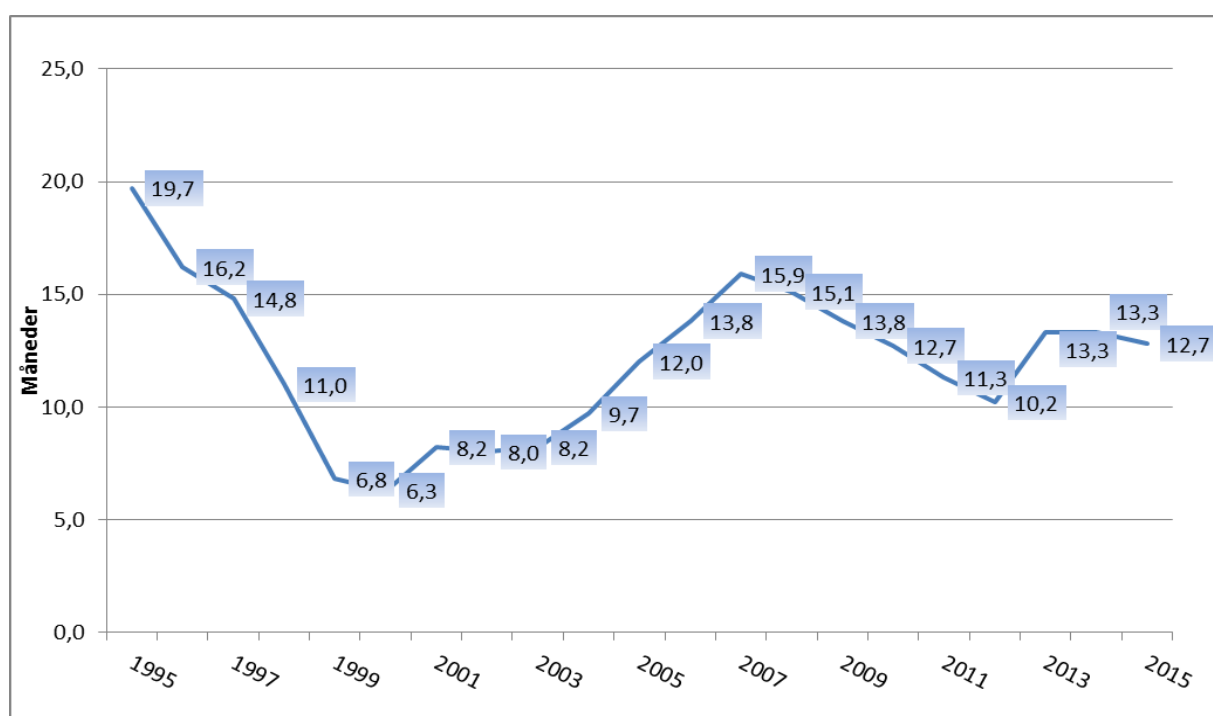
1.1 Sagsbehandlingstid

Patientombuddets gennemsnitlige sagsbehandlingstid var 12,7 måneder i 2015, og er dermed lavere end i 2014.

Figur 2 viser udviklingen i Patientombuddets sagsbehandlingstid, hvor sagsbehandlingstiden forud for 2013 har været faldende, og viser en stigende tendens siden 2012. I 2015 faldt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid igen lidt.

Sagsbehandlingstiden er beregnet for de psykiatriske ankenævnsager, Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, rettighedssager og patientombudssager i alt 4.569 sager.

Figur 2 – udviklingen i sagsbehandlingstid, 1995 – 2015

Der gælder en ændret praksis i beregningen af sagsbehandlingstiden siden 2006. Tidligere blev sagsbehandlingstiden beregnet fra det tidspunkt, klagen blev antaget.

Siden 2006 beregnes sagsbehandlingstiden fra det tidspunkt, klagen bliver oprettet, og den reelle sagsbehandlingstid fra 1995 – 2005 er derfor en anelse højere end angivet i figuren.

2 – Afgørelser

2.1 Disciplinærnævnets og Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager

Siden 1. januar 2011 har patienter kunnet vælge, om de ønsker deres behandlingsklage afgjort af Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn eller Patientombuddet.

De følgende tabeller viser afgørelserne fordelt efter indhold, dvs. om lovgivningen er overtrådt og dermed har givet anledning til kritik.

Tabel 4 viser, hvordan afgørelserne i 2015 fordelte sig for disciplinærsagerne.

Tabel 4 – Afgørelser fra Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn, 2009 – 2015

Afgørelse	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Antal (2015)
Ingen kritik	78,7%	72,2%	72,4%	68,8%	70,5%	68,8%	72,8%	1.108
Kritik	18,7%	24,3%	24,0%	26,1%	26,2%	27,3%	25,4%	386
Kritik med indskærpelse	2,5%	3,3%	3,5%	4,9%	3,3%	3,8%	1,8%	28
Anmodning om tiltalerejsning	0,0%	0,2%	0,1%	0,2%	0,0%	0,1%	0,0%	0
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	1.522 ⁵

⁵ Differencen til 1.575 skyldes, at 53 afvisninger af genoptagelse er udeladt af beregningen.

Tabel 5 viser, hvordan Patientombuddets afgørelser fordeler sig.

Tabel 5 – Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager, 2011 – 2015

Afgørelse	2011	2012	2013	2014	2015	Antal (2015)
Ingen kritik	71,0%	62,2%	62,7%	64,7%	62,0%	1.247
Kritik	29,0%	37,8%	37,3%	35,3%	38,0%	763
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	2.010 ⁶

Både Disciplinærnævnet og Patientombuddet har således i 2015 givet kritik i omtrent en tredjedel af de afgjorte sager, og ligger på niveau med de sidste par år.

---

⁶Differencen til 2.055 skyldes, at 45 afvisninger af genoptagelse er udeladt af beregningen.

2.2 Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns enkeltafgørelser fordelt på persongrupper

En stor del af de sager, Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn behandler, involverer flere personer. Nedenstående tabel opgør antallet af truffede afgørelser, der involverer de pågældende persongrupper. Da en sag kan indeholde flere afgørelser, vil antallet af enkeltafgørelser være højere end antallet af afgjorte sager.

Table 6 – Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns enkeltafgørelser fordelt på persongrupper

Persongruppe	Antal	Andel
Læger	1543	87,7%
Sygeplejersker	111	6,3%
Jordemødre	18	1,0%
Tandlæger	14	0,8%
Social- og sundhedsassistenter	13	0,7%
Tandteknikere	11	0,6%
Radiografer	10	0,6%
Ambulancebehandlere	9	0,5%
Fysioterapeuter	8	0,5%
Kiropraktorer	7	0,4%
Psykologer	4	0,2%
Tandplejere	4	0,2%
Fodterapeuter	3	0,2%
Optiker	2	0,1%
Apotekere	1	0,1%
Plejhjemsassistenter	1	0,1%
Ergoterapeuter	1	0,1%
Hovedtotal	1760	100,0%

Patientombuddet

Tabel 7 – Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns enkeltafgørelser fordelt på persongrupper og indholdet af afgørelser

Persongrupper	Ingen kritik	Kritik	Kritik med indskærpelse	Kritik med tiltalerejsning	Hovedtotal	Antal
Læger	73,8%	24,5%	1,7%	0,0%	100,0%	1543
Sygeplejersker	40,5%	48,7%	10,8%	0,0%	100,0%	111
Jordemødre	55,6%	44,4%	0,0%	0,0%	100,0%	18
Tandlæger	64,3%	35,7%	0,0%	0,0%	100,0%	14
Social- og sundhedsassistent	30,8%	46,2%	23,1%	0,0%	100,0%	13
Tandteknikere	63,6%	36,4%	0,0%	0,0%	100,0%	11
Radiografer	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	100,0%	10
Ambulancebehandlere	66,7%	22,2%	11,1%	0,0%	100,0%	9
Fysioterapeuter	87,5%	12,5%	0,0%	0,0%	100,0%	8
Kiropraktorer	71,4%	28,6%	0,0%	0,0%	100,0%	7
Psykologer	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	4
Tandplejere	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	100,0%	4
Fodterapeuter	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	3
Optiker	50,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	2
Apotekere	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	1
Ergoterapeuter	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	1
Plekehjemsassistenter	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	1
Hovedtotal	71,0%	26,6%	2,4%	0,0%	100,0%	1.760

Patientombuddet

Tabel 8 – Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns enkeltafgørelser fordelt på kliniske specialer og afgørelsernes indhold

Klinisk speciale	Ingen kritik	Kritik	Kritik med indskærpelse	Kritik med tiltalerejsning	Hovedtotal	Antal
Almen medicin, incl. Vagtlæger	73%	26%	1%	0%	100%	652
Ortopædkirurgi	83%	17%	0%	0%	100%	289
(tom)	47%	44%	9%	0%	100%	185
Psykiatri	60%	35%	5%	0%	100%	98
Mavetarmsygdomme, kirurgiske (kirurgisk gastroenterologi)	78%	17%	4%	0%	100%	69
Gynækologi og obstetrik	69%	25%	5%	0%	100%	55
Plastikkirurgi	68%	22%	10%	0%	100%	41
Røntgen (radiologi)	63%	31%	6%	0%	100%	35
Øjensygdomme (oftalmologi)	67%	30%	3%	0%	100%	33
Neurologi	88%	13%	0%	0%	100%	32
Børnesygdomme (pædiatri)	52%	48%	0%	0%	100%	23
Hud- og kønssygdomme	91%	4%	4%	0%	100%	23
Urinvejskirurgi (urologi)	35%	65%	0%	0%	100%	23
Hjerte- og kredsløbssygdomme, medicinske (kardiologi)	76%	24%	0%	0%	100%	21
Intern medicin	79%	21%	0%	0%	100%	19
Gigtsygdomme (reumatologi/fysiurgi)	82%	18%	0%	0%	100%	17
Anæstesiologi/intensiv	69%	25%	6%	0%	100%	16
Lungesygdomme	85%	15%	0%	0%	100%	13
Øre-næse-halssygdomme (oto- rhino- laryngologi)	77%	23%	0%	0%	100%	13
Neurokirurgi	75%	17%	8%	0%	100%	12
Karkirurgi	91%	9%	0%	0%	100%	11
Kræftsygdomme (onkologi)	73%	27%	0%	0%	100%	11
Mavetarmsygdomme, medicinske (medicinsk gastroenterologi)	82%	18%	0%	0%	100%	11
Kirurgi	60%	40%	0%	0%	100%	10
Brysthulekirurgi (thoraxkirurgi)	43%	57%	0%	0%	100%	7
Fysioterapi	86%	14%	0%	0%	100%	7
Kiropraktik	71%	29%	0%	0%	100%	7

Patientombuddet

Tabel 8 - fortsat

Klinisk speciale	Ingen kritik	Kritik	Kritik med indskærpelse	Kritik med tiltalerejsning	Hovedtotal	Antal
Brystkirurgi	60%	40%	0%	0%	100%	5
Børne- og ungdomspsykiatri	100%	0%	0%	0%	100%	5
Infektionsmedicin	75%	25%	0%	0%	100%	4
Tand- og kæbekirurgi	75%	25%	0%	0%	100%	4
Hormonsygdomme	100%	0%	0%	0%	100%	3
Nyresygdomme, medicinske (nefrologi)	0%	100%	0%	0%	100%	2
Alderdomssygdomme (geriatri)	100%	0%	0%	0%	100%	1
Arbejdsmedicin	100%	0%	0%	0%	100%	1
Blodsygdomme (hæmatologi)	100%	0%	0%	0%	100%	1
Funktion af organer (fysiologi), brug af radioaktivitet (nuklearmedicin)	100%	0%	0%	0%	100%	1
Hovedtotal	71%	27%	2%	0%	100%	1760

Specialet "Intern medicin" dækker over kardiologi, medicinske mave-tarm sygdomme og medicinske nyresygdomme.

2.3 Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns og Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager opgjort på hændelsessted

Tabel 9 fordeler afgørelserne på hændelsessteder, dvs. om det forhold, der er klaget over, fandt sted på et sygehus, på en skadestue, i en speciallægepraksis mv. Tabellen inkluderer både patientombudssager og disciplinærnævns sager, hvorfor totalerne i tabellerne igen ikke sammenlignes.

Tabel 9 – Afgjorte sager fordelt på hændelsessted, enkeltafgørelser for Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og afgørelser fra Patientombuddet⁷

	2011	2012	2013	2014	2015	2015 antal
Sygehus	62,8%	58,9%	58,1%	57,2%	57,9%	2.232
Almen lægepraksis	12,9%	13,8%	14,3%	15,5%	16,1%	619
Lægevagt	4,2%	5,5%	6,2%	7,6%	7,6%	291
Anden privat praksis: tandlæger, kiropraktorer m.fl.	3,9%	3,6%	2,5%	1,9%	1,7%	276
Skadestue	7,7%	5,7%	3,9%	4,2%	5,4%	207
Privat praksis i øvrigt	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1,7%	65
Anden behandling i regionalt regi	0,0%	0,0%	1,2%	1,2%	0,9%	35
Kommunal tandpleje	0,8%	1,0%	0,7%	0,9%	0,7%	28
Anden behandling i kommunalt regi	0,0%	0,0%	0,7%	0,7%	0,6%	22
Fængsel	0,8%	0,5%	0,6%	0,8%	0,5%	20
Plejehjem	0,8%	0,7%	1,2%	0,6%	0,5%	18
Ambulancebehandlere	0,2%	0,2%	0,5%	1,0%	0,4%	17
Hjemmepleje	0,3%	0,6%	0,6%	0,5%	0,4%	15
Regionstandplejen	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	5
Kaserner	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	3
Anden behandling i statsligt regi	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	2
Apotekere og apotekspersonale	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	0,0%	1
Speciallægepraksis	4,7%	8,1%	7,0%	7,5%	0,0%	0
Tandlægeskolerne	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0
Diverse	0,0%	0,0%	2,4%	0,2%	0,0%	0
I alt	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	3.856

⁷ Opgørelsen er eksklusiv 49 Rettighedssager. Disse sager opgøres særskilt i kapitel 4.

De følgende tabeller viser afgørelserne delt op på indholdet i forhold til hændelsessteder fordelt på henholdsvis disciplinærnævns sager og patientombudssager. Dertil kommer en geografisk opdeling i forhold til indholdet af afgørelserne. Den geografiske opdeling er igen foretaget for henholdsvis Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og Patientombuddet og for det samlede antal afgørelser.

Tabel 10 – Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns enkeltafgørelser af behandlingsklager fordelt på indholdet af afgørelserne og udvalgte dele af sundhedsvæsenet.

	Ingen kritik	Kritik	Kritik med indskærpelse	Kritik med tiltalerejsning	Antal, i alt
Sygehus i øvrigt	69,7%	26,7%	3,6%	0,0%	787
Alment praktiserende læger	75,8%	23,7%	0,5%	0,0%	413
Lægevagten	64,9%	33,5%	1,6%	0,0%	188
Privatpraktiserende speciallæger	71,4%	24,7%	3,9%	0,0%	182
Skadestue	76,1%	23,9%	0,0%	0,0%	92
Privat praksis i øvrigt	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	44
Anden behandling i regionalt regi	28,6%	64,3%	7,1%	0,0%	14
Ambulancebehandlere	72,7%	18,2%	9,1%	0,0%	11
Fængsler	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	8
Anden behandling i kommunalt regi	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	5
Plejehjem	60,0%	40,0%	0,0%	0,0%	5
Hjemmeplejen	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	4
Kommunal tandpleje	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	4
Anden behandling i statsligt regi	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%	1
Apotekere og apotekspersonale	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1
Regionstandplejen	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	1
Hovedtotal	71,0%	26,6%	2,4%	0,0%	1.760

Patientombuddet

Tabel 11 – Patientombuddets enkeltafgørelser af behandlingsklager fordelt på indholdet af afgørelserne og udvalgte dele af sundhedsvæsenet⁸

	Ingen kritik	Kritik	Total, antal
Sygehus i øvrigt	63,5%	36,5%	1445
Alment praktiserende læger	71,4%	28,6%	206
Skadestue	54,8%	45,2%	115
Lægevagten	62,1%	37,9%	103
Privatpraktiserende speciallæger	62,8%	37,2%	94
Kommunal tandpleje	66,7%	33,3%	24
Anden behandling i regionalt regi	38,1%	61,9%	21
Privat praksis i øvrigt	42,9%	57,1%	21
Anden behandling i kommunalt regi	70,6%	29,4%	17
Plejehjem	7,7%	92,3%	13
Fængsler	100,0%	0,0%	12
Hjemmeplejen	36,4%	63,6%	11
Ambulancebehandlere	66,7%	33,3%	6
Regionstandplejen	75,0%	25,0%	4
Kaserne	33,3%	66,7%	3
Anden behandling i statsligt regi	100,0%	0,0%	1
Hovedtotal	63,0%	37,0%	2.096

---

⁸ Opgørelsen er eksklusiv 49 Rettighedssager. Disse sager opgøres særskilt i kapitel 4.

2.4 Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn og Patientombuddets afgørelser fordelt geografisk

Tabel 12 – Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns afgørelser fordelt geografisk og efter indholdet af afgørelserne

	Ingen kritik	Kritik	Kritik med indskærpelse	Anmodning om tiltalerejsning	Total, antal
Region Hovedstaden	69,7%	26,1%	4,2%	0,0%	571
Region Sjælland	77,3%	21,6%	1,2%	0,0%	255
Region Syddanmark	71,0%	26,4%	2,6%	0,0%	379
Region Midtjylland	71,6%	27,2%	1,2%	0,0%	349
Region Nordjylland	66,2%	33,1%	0,7%	0,0%	142
Grønland og Færøerne	64,1%	35,9%	0,0%	0,0%	64
Hovedtotal	71,0%	26,6%	2,4%	0,0%	1760

Tabel 13 – Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager fordelt geografisk og efter indholdet af afgørelserne

	Ingen kritik	Kritik	Total, antal
Region Hovedstaden	63,3%	36,7%	717
Region Sjælland	61,7%	38,4%	352
Region Syddanmark	62,1%	37,9%	449
Region Midtjylland	62,3%	37,7%	430
Region Nordjylland	57,9%	42,1%	197
Hovedtotal	62,1%	37,9%	2145

Tabel 14 – Sundhedsvæsenets Disciplinærnævns og Patientombuddets afgørelser af behandlingsklager fordelt geografisk og efter indholdet af afgørelserne⁹

	Ingen kritik	Kritik	Kritik med indskærpelse	Total, antal
Region Hovedstaden	66,2%	32,0%	1,9%	1288
Region Sjælland	68,2%	31,3%	0,5%	607
Region Syddanmark	66,2%	32,6%	1,2%	828
Region Midtjylland	66,5%	33,0%	0,5%	779
Region Nordjylland	61,4%	38,4%	0,3%	339
Grønland og Færøerne	64,1%	35,9%	0,0%	64
Hovedtotal	66,1%	32,8%	1,1%	3905

---

⁹ Tabellen er inkl. 49 Rettighedssager

3 - Diagnoser

Siden indførelsen af nyt journaliseringssystem i 2013 fordeles afgørelser nu ud på diagnoser.

Tabellen viser, hvor mange sager der er afgjort i 2015 i hver diagnosekategori.

Tablet 15 – Afgørelser fordelt på diagnose¹⁰

Overordnet diagnose	Antal
Uden diagnose	3621
Læsioner (herunder knoglebrud, ledscred og bløddelsskader) og forgiftninger	286
Svulster, herunder kræft	202
Sygdomme i fordøjelsesorganer	143
Sygdomme i led, knogler, muskler og bindevæv	134
Sygdomme i kredsløbsorganer	107
Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser inkl. psykiske udviklingsforstyrrelser	75
Sygdomme i urin- og kønsorganer	49
Symptomer og abnorme fund ikke klassificeret andetsteds	46
Faktorer af betydning for helbredstilstand og kontakt med sundhedsvæsenet	40
Svangerskab, fødsel og barsel	36
Sygdomme i åndedrætsorganer	35
Sygdomme i øje og øjenomgivelser	32
Sygdomme i hud og underhud	29
Infektiøse inkl. Parasitære sygdomme	27
Hormonsygdomme, stofskiftesygdomme og ernæringsbetingede sygdomme	26
Sygdomme i nervesystemet	24
Sygdomme i øre	12
Sygdomme i blod og bloddannende organer	9
Visse sygdomme der opstår i perinatalperiode	9
Medfødte misdannelser og kromosomanomalier	6
Hovedtotal	4948

Et overvejende antal afgørelser omhandler således brud og andre læsioner, kræftsygdomme og sygdomme i fordøjelsesorganer.

¹⁰ Det er kun en mindre del af sagerne, der er kodet i 2015 og tabellen skal derfor ikke anses som et fyldestgørende billede.

4 – Rettighedssager

Siden 2007 har patienter haft mulighed for at klage til det tidligere Patientklagenævn over visse administrative afgørelser fra kommuner og regioner om patientrettigheder. Indtil slutningen af 2010 behandlede nævnet rettighedssagerne som formandsafgørelser.

Da det nye klagesystem pr. 1. januar 2011 blev oprettet, blev patienters adgang til at klage over manglende overholdelse af patientrettigheder udvidet til også at omfatte f.eks. ret til frit sygehusvalg, maksimale ventetider og refusion af udgifter til sygehusbehandling i udlandet.

Siden 1. januar 2011 afgøres rettighedssager af Patientombuddet.

Rettighedsklager er klager over administrative afgørelser fra kommuner og regioner om patientrettigheder og afgørelser om aktindsigt i patientjournaler.

Af tabel 16 fremgår antallet af oprettede, antagne, afviste og afgjorte sager fra 2009 til 2015.

Tabel 16 – Oversigt over rettighedssager, 2009 – 2015

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Oprettede sager	256	341	945	1.130	1.004	1.098	1.118
Afviste sager	49	5	153	297	82	233	270
Antagne sager	251	330	688	1.074	1.240	1.087	1.097
Afgjorte sager	232	300	590	753	823	595	796

Tabel 17 fordeler rettighedssager på emnerne i Sundhedsloven.

Tabel 17 – Afgjorte rettighedssager fordelt på paragraffer i sundhedsloven

	Afgjorte
§ 171, Befordring v. sygehusbehandling	390
§ 170, Befordring læge	89
§ 82 a, §§ 86-87, Frit og udvidet frit sygehusvalg m.v.	63
§ 166, Tandpleje	63
§§ 89-89 a, Behandling i udland	39
§ 160, Begravelseshjælp	25
§12, Bevis	23
§ 59, Lægevalg	23
Øvrige, herunder aktindsigt i patientoplysninger	16
§ 82 b, Udredning	14
§ 88, Ventetid	13
§ 90 a-c, Kontaktperson på sygehus	9
§ 172, Befordring genoptræning	6
§ 81, Ret til sygehusbehandling	5
§ 60 samt §§ 64-72, Praksissektor, Regioner	4
§ 90, Regioners oplysningspligt	4
§§ 133 og 134, Specialtandpleje	4
§§ 131 og 132, Omsorgstandpleje	3
§ 50, Tolkebistand	2
§ 160 a, Transport af døde patienter	1
§ 58; Sikringsgruppe	0
§ 88, Afgørelser fra Sundhedsstyrelsen	0
Hovedtotal	796

De fleste sager drejer sig således om befordring, frit og udvidet frit sygehusvalg, behandling i udland, tilskud til tandpleje samt begravelseshjælp.

Table 18 shows how the decisions are distributed among the five regions. Municipal cases are included in the region, the municipality belongs to.

Table 18 – Rights cases decisions distributed by regions

	Hjemvist	Tiltrådt	Ændret	Ingen kritik	Kritik	Øvrige afgørelser	Hovedtotal
Region Hovedstaden	14	108	20	22	13	2	179
Region Midtjylland	22	124	14	9	9	1	179
Region Nordjylland	10	56	10	5	3		84
Region Sjælland	5	63	10	5	9	2	94
Region Syddanmark	26	186	27	9	12		260
Hovedtotal	77	537	81	50	46	5	796

When the region has made a decision, the Patientombuddet can accept, change or refer the decision. If there is a complaint about a violation of a right after the Health Act, but no decision is made, the Patientombuddet takes note, if the region has acted in violation of the Health Act. This can be, for example, when a patient has complained that they have not received information about free hospital choice or that they have not been assigned a medical contact person.

5 – Anmodning om tiltalerejsning

Efter klage- og erstatningslovens § 3 kan Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn udtale sig om, hvorvidt sundhedspersonens sundhedsfaglige virksomhed har været kritisabel, eller om sundhedspersonen har handlet i strid med sundhedslovens kapitel 4 – 7 og 9. Nævnet kan herunder udtale kritik med indskærpelse eller sørge for, at det bliver undersøgt, om der kan iværksættes sanktioner.

Det vil sige, at Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn kan anmode anklagemyndigheden om at undersøge, om der kan rejses tiltale mod en konkret sundhedsperson for et strafbart forhold. Dette er f.eks. grovere eller gentagen forsømmelse eller skødesløshed.

Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn skal efter lovgivningen offentliggøre en afgørelse med sundhedspersonens titel eller navn bl.a., hvor der er berettiget mistanke om grovere forsømmelser eller skødesløshed efter autorisationsloven. Det sker på www.sundhed.dk og www.patientombuddet.dk.

Når en sådan offentliggørelse finder sted, må oplysningen om, at sagen overgår til anklagemyndigheden, ikke offentliggøres.

Tabel 19 og 20 viser antallet af anmodninger om tiltalerejsninger i perioden 2006 – 2015 for henholdsvis læger og sygeplejesker.

Tabel 19 – Anmodning om at overveje tiltalerejsning for læger og udfaldet heraf

Læger	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
Anmodning om tiltalerejsning	2	2	0	1	3	1	3	0	2	0	14
Straffesag verserende				1	4	1	4	2	4	4	-
Tiltale opgivet		2				4					6
Bødeforlæg vedtaget	1	1									2
Dom, frifindelse											0
Dom, bøde	1							2			3

Patientombuddet

Tabel 20 – Anmodning om at overveje tiltalerejsning for sygeplejesker og udfaldet heraf

Sygeplejersker	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	I alt
Anmodning om tiltalerejsning	0	3	1	1	0	0	0	0	0	0	5
Straffesag verserende						1	1	1	1	1	-
Tiltale opgivet		3	1								4
Bødeforlæg vedtaget											0
Dom, frifindelse											0
Dom, bøde											0